DE PARTUS CAUSA PROXIMA DISSERTATIO INAUGURALIS QUAM AD...

Giuseppe Luzzato

DE PARTUS
CAUSA PROXIMA

DISSERTATIO INAUGURALIS

QUAM

AD SUMMOS IN MEDICINA HONORES

RITE ASSEQUENDOS

IN C. R. ARCHIGYMNASIO PATAVINO

IN PUBLICUM PROTULIT

JOSEPH LUZZATTO

EX GRADISCA ILLYRII

PATAVII

TYPIS PENADIANE

MDCCCXXX

Nullum est jam dietum, quod non dictum sit prius.

Teren. in Euri.

AMICO DULCISSIMO

VIVIANO FRIZZI

EXISTIMATIONIS ET BENEVOLENTIAE TESTIMONIUM

AUCTOR OFFERT.

Exoptatissimam quum ad metam pervenerim ab antiquo cogor more mearum, quæcumque sint, cognitionum specimen tradere. Perdifficile autem, arduumque iter perficiendum cognosco, viresque haud sufficere, si initio adhuc studiorum meorum, novam detegere auroram, novaque in medicina afferre lumina cuperem; quoniam vero aliorum excogitationum me pedissequum serpere ægre ferrem; melius hinc mihi puto Mecenatum nostrorum sententiam in contrariis quamplurimum jactatam ad trutinam revocare, ut quæ magis rationem refugiunt argumenta projiciantur, quodque illi magis, juxta me arridet blandiatur, et per quam possibile erit, extendatur, corollaria illa ab ipso eruendo quæ utilitatis evadere possunt in mirabilium phænomenorum explicatione huic referendorum argumento. Hæc via est quam mihi proposui in hac brevi oratiuncula loquendo *De Partus causa proxima* quippe quia varia adeo et sibi opposita fuerunt argumenta quæ ab auctoribus ad hoc nunc proposita et suffulta sunt, ut opportunum censeo hac die singillatim analysi submittere, et unius potiusquam alterius amicum me et defensorem patefacere.

Præmittendo primo erit hic loci sermonem esse tantum de causa proxima partus naturalis, illius scilicet qui per naturales vias absolvitur; et colligendi sunt partus immaturi, præmaturi, maturi, et seri, regulares, et

irregulares, faciles, difficiles, et impossibiles etiam viribus confici naturæ. Partus extrauterini et contra naturam omnino derelinquam, qui semper casus filii sunt funesti nimium et terribilis, neque umquam hisce in casibus per naturales vias partus efficitur, et manus Obstetrici est aliquoties auxilium præstare.

Quovis tempore vagis hypothesibus confugere arbitrati sunt qui partus causam proximam detegere studuerunt. Fuit qui eam depromebat a vehementibus motubus quos in utero exerit fœtus quibus intima ejus superficies consueto magis stimulata in se ipsum se contrahit, et conceptionis productum ex se pellit. Opinio hæc absque difficultate prosternitur quum animadvertatur fœtum mortuum et molam corpora inanimata exstare, et motubus omnimodis orbata, neque actionem excogitatam in uterum ciere posse, et nihilo secius partus aliquando natura marte suo movet, persolvit. = Aliquis opinatus est molem uteri pergrandem ad extremum limitem perventam pristinum in statum reduci tendere; ast unius fœtus partus post geminorum partus repetitos, hydrocephali, mixti etc. compertum reddit, uteri molem ad priorum extensionem nequaquam productam minime partus causam proximam retinendam. = Alimentorum corruptio admissa fuit qui ad fœtum deportantur, diuturnam ob moram in amnios aquis uti partus motrix; fœtus vero fere ad integrum nutritur fluido qui per matris vasa circulat, opportune hoc in organo elaborato, atque hinc ut absurditas hujusmodi opinionis eluceat sat erit animadvertere id quod celeberrimus Vaccà scriptum reliquit *intorno alle malattie dette volgarmente putride*. = Causa partus proxima ab aliis tribuebatur necessitati respirationis, a nimio loci calore promotæ, fœtum illis comparantes qui in cubiculo ermetice clauso invenitur hypocaustis incendentibus; ecquis enim e contra neget habitudinem normalis temperaturæ a primis usque diebus conceptionis ? = Sanguinis menstrui redditus in-

causabatur ut pote qui omni tempore uteri contractiones excitat et producit, idquid negare fas mihi erit practicis observationibus innixo, quod multis in mulieribus, aliunde sanis, beneficus hic mensilis fluxus a lactis secretione retardatur, dum apud alias, et gestatione decurrente exacte quovis effluit mense, quin partus a maturorum epocha declinans habeatur. Silentio insuper præteream, ne me longis in ambagibus commisseam, hypotheses multas a practicis in medium latas, ut ratio causæ proximæ partus hauriretur, quæque plus minusve introspicientes Medicos satisfecerunt. Celeberrimi Richerand solum excogitationes juvat mihi ad memoriam revocare, quippe quia, ideam ad hoc magis accomodatam exhibuisse reor; cujusque argumentum, quoad me erit, paucis verbis evolvere propono et lucide patere, et quoad ingenii parvitas medicarum cognitionum tenuitas erunt concessuræ.

In excellenti opere suo, cui titulus *Nuovi elementi di Fisiologia (Tomo II. del Parto)* quum de partus causa proxima loquatur ita exprimitur: Conceptionis producte, maturitatis tempus datum fuit; tunc probabiliter fœtus sanguinem a vena umbillicali illatum respuit. Placenta sanguine refertur, atque cohibitus hic humorum cursus successive ad uterum et partes propinquas evehitur. Organa hæc ab illorum præsentia stimulata ad actionem moventur, mulier dolores persentit qui apprime vagantes sunt, fortiores dein, posthac frequentiores, ad excessum denique suscitantur, a superiori parte inferius diriguntur, ab uteri scilicet fundo collum versus discurrunt. Membranis disruptis, et amnios, aquis effusis infantis caput orificio infigitur, diversosque in gyros tractum erumpit, ab humeris aliisque corporis partibus secutum. Tali pacto natura postquam voluptatis sensu fecundationem inducat, dolores inter ejus productum extrudit.

Atque ut ordinem quemdam prosequar in explicatione illius quod in animo est, prius animadvertere

rogo placentam vasorum congerie constare, duabus nempe arteriis et vena, paucisque lymphaticis simul junctis textu ope cellulosi, atque organon a natura hoc fuit assignatum ut succi elaborarentur ad nutritionem magisque semper increscentem germinis evolutionem convenientes. Corpus hoc vasculare cellulosum, plerumque uteri fundo adhæret, per aliquas mammillares eminentias, quæ respondentes infra parietum uteri cellulas inflectuntur, uterinos sinus compellatas. Nunc illustris Halleri observationes, a clarissimo Professore Floriano Caldani imposterum confirmatæ certum indubiumque focerunt et commonstrarunt quasdam arteriarum uteri extremitates ultimis in propagines umbilllicalis venæ inosculari. Hæc vena sanguinem a placenta educens per fœtus umbillicum transit, et hepati immittitur. Sanguis ibi deductus in inferiorem cavam et ab hac in cor injicitur, a quo per aortæ trumcum impulsus, et ejus per propagines exit tandem ab ipso umbillico, arteriis sic dictis umbillicalibus ducentibus, quæque quum funiculi umbillicali directionem sequentes placentam ingrederentur in ramos continuo minores subdividuntur, quorum multi inter se comunicantes, multi per anastomosim cum extremitatibus capillaribus venæ umbillicalis uniuntur, minimis cum ramis uteri venarum multi conjunguntur, quæ magnam in matris circulationem aperiuntur.

Ut vero viam ad finem statutum pergentem eo melius prosternam una cum notissimo Tommasini *(Tomo II dell'Angioidesi)* cujus sanctissima vestigia religiose sequi, perutile hic loci existimo, recordabo, angioidesim, aut vasorum turgorem sanguiferorum, venarum pæcipue, phleboidesim, et forsitan harum ad exclusionem, peculiari modo manifestari illis in textubus, in quibus ampla rubrorum vasorum vigent copia. Ast hæc venarum pathologica conditio phlogoseos effectus esse potest, quum et absque ipsa existere potis sit. Et revera venas intumescere observare est ubi sub oculos

prodeant, partis cujusdam inflammatæ, uti hæmorrhoidales venæ conspiciuntur et illæ albugineæ, et artuum superiorum inferiorumve prægresso haud quaquam aut vigenti phlogoseos processu. Causæ quæ a Bononiensi Clinico sanguineam angioidesim producere valentes cognoscuntur in *Dynamicas et Mechanicas* discriminantur: Mechanicæ conditionis nomine vitia structuræ diversa colliguntur aut primaria aut quæ hereditate trahuntur aut morbis compositis supersunt, quapropter difficultatem, et moram sanguis in suo cursu per venas pati potest, præsertim in textubus minimis venosis productionibus ditissimis, implicato modo serpentibus, et in locis illis in quibus naturalis ipsa dispositio sanguinem retardare, et cohibere admodum per se valet. Hujuscemodi in casibus, quum pressio morbosa ad quemdam gradum provehatur, partis affectæ venæ, lente intumescent, et sanguine oppletæ fient, etiam quin justo major sanguinis quantitas sit quam arteriæ impellunt, neque vis augeatur qua ipse movetur. Turgori autem venoso dummodo a dynamicis conditionibus faveatur, *activus* nunc, nunc *passivus* esse poterit. Activus habebitur quum dependeat et servetur ab excessu stimuli, ab actione arteriarum morbose adaucta; *passivus* quum nullo actionis in arterii excessu, a laxitudine, atonia, et parietum venosarum flacciditate progignatur. Verum quum agatur de turgore activo, uti sapienter quidem et adamussim Hebenstreit considerat, stimuli illi iidem generales quibus arteriarum oscillatio incitatur, actionem quoque venarum sollicitare debebunt a qua progressus sanguinis pendet; qua de re faciliter intellectu non concipitur quomodo stimulo uni parti adaucto, venæ sanguinem non promoveant in truncos majores illa ipsa majori vi qua in ramos arteriæ injiciunt; ita operæ pretium existimo una cum Hebenstreit angioidesim activam considerare vitale sicuti productum istius organicæ vis et activitatis (stimuli excessu morbose adaucto vigenti) ob

quod venæ æque ac textus cellularis extenduntur et dilatantur, nullo etiam respectu habito impetus aut sanguinis ingressus, et hac extensione sanguinem ipsum sollicitent, et illo se onerare intendant, quo hirudines faciunt modo.

Hisce positis, mei erit nunc illa quæ per me possibilis erit luce demonstrare, placentæ vasis et illis uteri partus tempore inesse excogitatam congeriem a Richerand, turgorem nempe et angioidesim Tommasini, quæ mediatum effectum sistit Mechanicæ conditionis non solum, verum etiam Dynamicæ, turgoris eorumdem vasorum activi.

Et equidem primo a Physiologicis doctrinis pro comperto tenetur quo magis animalis fibra majori suæ evolutioni appropinquatur, eo major urget necessitas humorum nutrientium ut alatur; et quo majus ejus incrementum habetur, eo magis fortis, robusta et stipata offertur, tum si id ab incitata unione et attractione mollecularum elementarium deveniat, tum si hoc ab actione dynamico-chemica secernentium vasorum dignoscatur. Insuper fibra variis characteristicis proprietatibus a natura donatur, quæ differunt inter se juxta varios textus cui pertinet fibra; sic membranosus textus contractili gaudet facultate, irritabili fruitur carneus, sensitiva nerveus præditus est et sic de cæteris, quæ proprietates ipsis in textubus eo magis pronunciatæ reperiuntur quo magis eorum increscit evolutio. Tandem si verum est, quod nemo dubitat, calorem atmosphæræ necessarium evadere germinis evolutioni in Vegetabilibus et Animantibus ordinis sequioris, pro qua opinione Doctor Mandruzzato decertat, quæque auctoritate verendissimi Professoris Stephani Gallini fulcitur; *(Fisiologia Tomo II. della Generazione)* si verum est hanc temperiem in mammiferis et in homine serbari maximopere a sanguinis affluxu in organon in quo germen educatur; nemo pariter ibit inficias, quod quum temperatura continuo adaucta

egeatur, statui debere sanguinis affluxum majorem semper ad uterum et placentam secundum germinis molem, id quod pro parte testatur ab incremento per gradus molis uteri maturitatem dumtaxat gestatio tetigerit.

Hæc theoreticæ notiones si casui practico de quo nunc quæstio tenetur aplicentur, liquido patet quo magis germen perfectioni suæ appropinquatur, eo majorem sanguinis copiam haurit e placenta, et quod aliunde ob crescentes vim, roborem et densitatem fibræ magis semper variis in textubus pronunciatæ erunt facultates contractiva, irritabilis, sensitiva etc. Hujusmodi exempla facti quamplurima reperiuntur et evidens habetur in motubus fœtus in utero matris, qui cum primis gestationis mensibus impeiceptibiles sint suam ob debilitatem, et etiam majorem ob copiam aquarum amnios, sensibiles redduntur quinto mense incedente, sensibiliores semper eveniendo, et matri non semel molesti maturitate ejus increscenti. Ita et cordis in fœtu pulsationes quæ suæ evolutionis initio impercetibiles sunt, manifestantur ultimis gestationis mensibus ope Stetoscopii, quod haud dubio accidit a vi facultatum contractilium, irritabilium, et sensibilium cordis ipsius surrecta. Hinc et umbillicalis anulus qui fœtus partem non levis exhibet momenti, quum constituatur a cuti, textu celluloso subcutaneo, et tendineis fibris abdominalium musculorum, fœtus relate ad augmentum propriis in characteristicis proprietatibus insurget, contractilitatis et irritabilitatis ita ut sensim sensimque majus obstaculum sanguinis fluxui offerat qui sensim sensimque abundius ab utero et placenta profluit, verum etiam proprium lumen cœat (uti inguinalis et cruralis anulus constricti reperiuntur fœtu in lucem edito), ut omnino fere cursum refrænet, impediat. Umbillicalis anuli continuo crescens hæc resistentia, obex hic gradatim major sanguinis cursui, uti conditio mechanica considerari debent, ut ar-

bitror, uti vitium quodvis structuræ quod per gradus angioidesi favere potis erit et congeriei in placentæ vasis, et in earum conjunctione cum illis uteri etiamsi justo major sanguinis quantitas non esset quæ ab u- teri arteriis infertur. Et si hæc resistentia ad maximum suæ vis inveniatur, fœtu ad perfectionem elato, horum vasorum turgor hoc tempore eminenter pronunciatus nonne esse debebit? Atque haec propositio clarior ap- parebit mea sententia, si eam extendere velimus ad partum geminum, trigeminum, quadrigeminum et mix- tum in quibus eaedem locum habent leges jam nunc statutae, sed legittima necessitate evenire debent ante tempus praefixum partubus maturis ex eo quia dum una ex parte et numerus et mechanica anulorum um- billicalium resistentia crescit, crescit et altera et ve- narum numerus, et sanguinis circulatio, et turgor hinc vasorum cum uteri tum placentae prius efficitur. Mi- nor autem sanguinis per umbillicalem venam redditus obicis causa oppositi ab anulo, quoties illius trunci tur- gore non serbat etiam post partum tum in foetus parte tum in parte placentae, atque praxi saepissime sub fu- niculi umbillicalis varicum nomine reperitur? Mihi hoc propter videtur quod si placentae partialis disjunctio ab uteri superficie quae vasorum ruptura hoemorrha- giam producit (qui exitus in angioidesi ordinario con- sequitur ut impostorum erit observatum) sub partus actu non haberetur ita ut ampla fieret sanguinis emis- sio, quibuslibet in partubus funiculi umbillicalis va- rices praedictas inveniemus.

Neque ullo aspectu adversari potest aliquoties mor- tui foetus naturae viribus tantum partus compleri, quum corpus chemicis tantum legibus obediens extet; quippe quia hoc in casu sanguinea angioidesis minime consideranda venit sicuti effectus proprietatum charac- teristicarum quae, physiologica conditione perduran- te, anulo umbillicali fuerunt adscriptae, quin immo ef- fectus retinendus est laxitudinis, atoniae et vasorum

tum foetus cum placentae flacciditatis, quod idem est a dynamica conditione ab istîusmodi vasorum turgore passivo.

Restat adhuc ut secunda propositi argumenti pars evolvatur, idest quod uteri et placentae vasorum turgor partus epocha effectus sit condictionis dinamicae turgoris activi vasorum ipsorum. Liceat ad hoc breviter animadvertere, quod nobis statum uteri, gestatione decurrente considerantibus, physiologica inflammatio conspicitur cujus productum patet, secundum ingeniosas Doctoris Onofrii Scassi deductiones in membrana foetus, Hunteri decidua compellata. Haec phlogosis physiologica quae vix solito a matre offertur primis gestationis mensibus, manifestior continuo redditur, gestatione ad maturitatem vergente. Nos vero a praestantissimo Tommasini (*Tomo II. dell' Angioidesi*) docemur iis in casibus in quibus morbosi nihil existat, stimuli excessus dummodo excipiatur, quantumvis in gyrum serpant et intricata sit venarum dispositio, nihilominus usque dum stimulus physiologicae inter moderationis limites cohibeatur, minime ipsae sanguine onerantur magis quam par sit, atque absque conatubus promovent in truncos majores. Quare ex hoc aliqua probabilitate fluere arbitror, quod quum foetus augmentum maximum tetigerit ob causas omnibus notas superentur; hoc est quia uteri parietes a foetu premuntur, amnios aquarum copia imminuta, robustis motubus suis, ob abdominalium musculorum et ipsius diaphragmatis praevalentem actionem in uterum eumdem etc. exsuperentur physiologicae moderationis limites, et quum stimuli conditionis pathologicae processus exordiatur, venae umbillicalis systema distendatur, dilatetur, quomodo supra cum Hebenstreiter asseveranter affirmatum est, generatim evenire venarum, quamobrem in dilatatione sanguinis major copia attrahatur, sollicitetur, et progressivo modo onerari, incumbat et injici.

Hoc pacto, uti opinor demonstratum habebitur atque adamussim elucebit quomodo foetus maturitatis epocha sanguinem a vena umbillicali ductum recipere deneget, et quomodo congeries et turgor placentae vasorum non solum, sed etiam parenchymatis uteri procreetur, productum uti actionis mechanicae et dynamicae activae turgescentiae vasorum ipsorum. Neque Angioidesis exitus, ab illustri Tommasini palam facti et descripti, *phlogosis* nempe nimiam ob parietum venosarum extensionem, et *haemorrhagia* parietum ipsorum ruptura, sunt desiderandi, sed hoc in casu eminenter erumpunt, luce clariores comparent. Et si vera phlogosis uteri haudquaquam a cunctis gestantibus praebetur, attamen majorem apud earum numerum manifestatur pulsu frequentiori, calore adaucto, siti, capitis dolore, et molesta sub abdominis compressione sensatione, quae omnia symptomata plus minusve patiuntur ultimis praecipue gestationis diebus quibus reapse luculenter vitalis uteri exaltatio proditur. Cito deine haemorrhagia oritur quae solito quosque partus sequitur, et exterius commonstratur, aut interius succedit pervium uteri orificium exhibeatur nec ne.

Ab inductione comprobatum, et ab experientia confirmatum partus tempore a Richerand excogitatam angioidesim et a me propugnatam existere, in vasis uteri et placentae, ut propositum argumentum omnibus numeris persolvatur designare est quomodo congeries haec vasorum utero stimuli sit, et quare hic sub partus actu contrahatur. Aptissime celeberrimus Gallini *(Fisiologia Tomo II.)* et persapienter animadvertendum monet: quod continua earumdem impressionum repetitio quum habitualem mutationis statum illum faciat, cui ipsae elementa provellunt in positione et proportione, posteriorum mutationum discrimen imminuunt, quibus constituuntur, et ipsae sensationes neque gratae, neque molestae evadunt etiamsi impressiones moveantur et ad centrum maximum mitantur. Necessaria ita-

que hisce in casibus erit nova impressio aut praevalens ut aliis conjunctim agens, distincta sensatio producatur, et majori vi aliqui motus inducantur. Hoc reapse accidit in systamate uterino. Assidua repetitio ejusdem impetus sanguinis per vasa uteri circulantis, habitualis fit, et hinc respondentes in centro maximo sensationes non percipiuntur; sed tum cum manifestus turgor vasorum ipsorum addatur, eorum actio comprimens et distrhaens, cui ad ultimum sanguinea angioidesis reducitur, aliis unitur, nova molestaque impressio in centro maximo animadvertitur, quae cum transmittatur ope intercostalis nervi filamentorum ad uterum eum suscitat, atque citissime et vehementer in actionem impellit, quae in propriae cavitatis constrictione, et in ipsa contenti expulsione consistit. Vasorum tum uteri, tum placentae turgor utero stimulans evadit quindecim diebus et mense etiam ante partum; uterinae enim contractiones, et molis ejus imminutio, hoc tempore notatur, et molestiae quibus gestans vexatur suppositum confirmant. Uteri contractionibus muscolorum abdominalium et diaphragmatis actio consociatur una simul illi muscolorum corporis humani omnium, ut sensatio molesta superveniens abigatur, et hinc ab harum virium omnium concursu, tandem plus minusve brevi temporis spatio conceptionis productum depellitur, educitur.

Ut vero argumenta allata eo magis confirmentur, auditoribus benignitate rogata, meas investigationes ad immaturum et praematurum partum progrediar, ut dignoscatur causas a practicis recognitas partus quales motrices variis gestationis stadiis, ante scilicet perfectam foetus maturitatem, illas easdem esse quibus vascularis angioidesis generatur partim a mechanica conditione a dynamica partim turgoris activi.

Minime tamen illius partus praecocis sermonem habeo qui morbose repetitur variis in gestationibus statuto tempore, causa ignota, quique a simplici mor-

bosa eorumdem motuum repetitione dependet ab uteri fibris aquisita, sicuti quibusdam temporibus absque causa febris, dispnoea, deliquium variaeque nervorum affectiones miscentur et comparent, quaeque affectiones aeque ac morbosa repetitio multoties vincuntur abitualium circumstantiarum mutatione, aut remediorum perturbantium auxilio quibus habituales motus obtruncentur, auferantur.

Tantum loquar de partubus praecocibus illis quibus causae cognitae occasionales possunt describi. Supra jam dictum est qua de causa partus gemini, trigemini et mixti nusquam efficiantur epocha partus maturi, quibus addenda sunt varia conformationis vitia pelvis, excrescentiae polyposae, fungosae, carcinomatosae uteri, abnormitates corporis foetus, et etiam aliqua funiculi umbillicalis vitia, quae vario modo agendo, totidem causae mechanicae turgoris vascularis recognosci possunt, et consequenter partus praecocis. Inter dynamicas turgoris activi causas, status plethorae universalis et localis, ciborum stimulantium et aromatum abusus, spirituosae potiones, cursus diuturni, labores protracti, animi pathemata tum excitantium cum deprimentium, ob vitalem reactionem quae hisce subsequitur, veniunt numeranda; recensentur praeterea morbi venerei genitalium, coitus abusus, lapsus, et abdominis percussiones, balnea calida, inflammationes illorum praecipue organorum quae directam ob sympathiam cum utero comunicationem strictam tenent, puta Gastritem, Entheritem, Nephritem, Cystitem, Peritonitem, sensibilitatem gestantis exquisitam qua prompte agentium exteriorum actionem et caetera persentit, patitur; quae momenta, quique abusus ubi in diuturnum provehantur, nequeunt, et nemini dubium est, quin universale aut locale excitamentum adaugeant, expergiscantur, circulationem incitent exstimulent; quapropter uteri vasa et placentae necesse, ut supradiximus et statuimus, sanguine oppleri debent, et ante tempus congeriem illam

decident quae una cum Richerand veluti partus causam proximam cognovimus. Actio ipsa remediorum, quae abortum inducunt, generatim a drasticorum purgantium classe solectorum, aliarum plantarum et aromatum stimulantium nullo alio agunt modo quam irritationis punctum in ventriculo statuendo et intestinis, circulationis motum per abdominalia vasa concitando, et turgorem activum in systemate mesaraico et hoemorrhoidali, et in surculis matricis pariendo. Pediluvia calida, cum seminibus synapis, adeo inter abortiva jactata, qua virtute umquam fruuntur, nisi quod proprio stimulo ad partes inferiores majorem sanguinis affluxum revellunt, et consequenter varias ad iliacarum et hypogastricae propagines, turgorem tali pacto vasorum tum uteri cum placentae producendo? Mechanici modi qui hisce postremi temporibus inventi fuerunt ut partus praematurus artificialis promoveretur, aliquibus peculiaribus in casibus qua alia actione praedicti sunt, nisi majorem sanguinis affluxum promovendi in partem ab ipsis irritatam? Et quidem tempus quo maximopere praecoces partus habentur illud non est quo menstrua fluere solent? Subsidia denique artis quibus immaturus partus praepeditur, forsitan omnia non sunt directa aut indirecta contrastimulantia quibus vitalis processus incitatus prosternitur et turgorem illum dissolvitur qui eminentem abortum enunciant praedicant. Et reapse venae sectiones amplae, hirudines, diaeta austera, quies tum corporis cum animi, omnium potentiarum excitantium fuga, balnea et fotus frigidi abdomini adpliciti et vaginae remedia sunt cuncta quibusvis temporibus valdopere laudata concelebrata.

THESES

ORETENUS DEFENDENDAE

I. Irregularis partus iisdem phaenomenis comitatur quae regulares exhibent, vitales vero vires obtruncantur a foetus mala positione.

II. Secala cornuta, actione controstimolanti praedita, efficax experta fuit, in iis uteri contractionibus incitandis, ab ejusdem atonia negatis.

III. Cervicis dolor, oculi praerubri sanguinem eruptionem praenunciant.

IV. Inflammationes antiphlogistica methodo vincuntur, non vero uno temporis momento.

V. Quibus voces cum dolore deficiunt, ii tandem non sine summo cruciatu vitam cum morte commutant.

VI. Lumborum dolores sanguinis profluvium excitant.